

Finansowanie zadań z zakresu geodezji i kartografii na poziomie powiatu

Z PRÓŻNEGO I SALOMON...

Służba geodezyjna i kartograficzna w powiecie realizuje zadania z zakresu administracji rządowej. Szkoda tylko, że za tymi zadaniami nie idą do powiatów pieniądze.

STANISŁAW ADAMCZYK

Służba geodezyjna i kartograficzna w ramach samorządu powiatowego została powołana w obecnym kształcie wraz z wprowadzeniem reformy ustrojowej państwa w styczniu 1999 roku. W wyniku tych zmian wszystkie zadania z zakresu geodezji i kartografii w powiecie zostały z mocy ustawy *Prawo geodezyjne i kartograficzne* powierzone staroście jako zadania z zakresu administracji rządowej. Pod kierownictwem geodety powiatowego połączono kilka jednostek:

- dotychczasową komórkę geodezji i gospodarki nieruchomościami działającą w ramach urzędu rejonowego,
- dotychczasowy ośrodek dokumentacji geodezyjnej i kartograficznej (ODGiK) działający najczęściej (choć nie wszędzie) w ramach wydziału geodezji urzędu wojewódzkiego,
- nowo powołany zespół uzgadniania dokumentacji projektowej (ZUDP).

• BUDŻET PAŃSTWA I FUNDUSZ CELOWY

Jednocześnie z reorganizacją nastąpiło przekazanie powiatom środków finansowych na etaty niezbędne do realizacji wspomnianych zadań. I to właśnie wtedy, na początku reformy, w wyniku niedoszacowania potrzeb finansowych,

przede wszystkim na zatrudnienie służby geodezyjnej i kartograficznej, przewidziano dla powiatów mniej etatów na zadania rządowe, niż było w rzeczywistości zatrudnionych i potrzebnych osób. W związku z tym obecnie większość z nich finansują same powiaty.

Również finansowanie zadań realizowanych przez starostę należy do budżetu państwa i starosta powinien otrzymywać te środki w postaci dotacji celowych za pośrednictwem wojewody. Niestety, są one nadzwyczaj skromne i nie pozwalają na normalną realizację zadań nałożonych na starostę.

Dotychczasowym źródłem finansowania, zgodnie z ustawą *Prawo geodezyjne i kartograficzne*, jest fundusz celowy, tj. fundusz gospodarki zasobem geodezyjnym i kartograficznym (FGZGiK). Miał on być przeznaczony na uzupełnienie środków budżetowych niezbędnych do finansowania zadań związanych z aktualizacją i utrzymaniem państwowego zasobu geodezyjnego i kartograficznego oraz na zakup urządzeń i wyposażenia lokali do prowadzenia tego zasobu.

• TROCHĘ LEPIEJ W POWIATACH GRODZKICH

Najgorzej jest w powiatach ziemskich, które w ogóle nie finansują zadań geodezyjnych i kartograficznych. Wobec zadań samorządowych powiatu (np. w zakresie służby zdrowia, szkolnictwa, dróg) geodezja realizująca zadania rządowe została zepchnięta na margines. Nieco lepiej jest pod tym względem w niektórych powiatach grodzkich. Tutaj władze powiatowe, będąc zarazem władzami miasta, nieco inaczej widzą potrzebę udziału w finansowaniu zadań geodezyjnych, bo te – realizowane w ramach tej samej jednostki organizacyjnej – są bardziej powiązane z zadaniami własnymi i widzą efekty pracy służby geodezyjnej i kartograficznej. Na przykład aktualizacja ewidencji gruntów i budynków przekłada się wprost na wzrost podatków lokalnych, a więc na wzrost dochodu gminy.

• ORGANIZACYJNY ZAWRÓT GŁOWY

Powiaty w Polsce mają bardzo różną strukturę organizacyjną służby geodezyjnej i kartograficznej i różne sposoby jej finansowania. Dotyczy to w szczególności ODGiK-ów oraz ZUDP-ów, a także prowadzenia zagadnień związanych z gospodarką nieruchomościami Skarbu Państwa (SP) i gospodarką nieruchomościami własnymi powiatu. Są powiaty, które wszystkie zadania skupiają w jednej komórce organizacyjnej w ramach struktury starostwa, są też takie, w których ODGiK-i prowadzi się jako jednostki organizacyjne powiatu lub gospodarstwa pomocnicze. Poza tym w niektórych powiatach do zadań komórki geodezyjnej (wydział, referat) należy gospodarka nieruchomościami powiatu i Skarbu Państwa, w innych te zadania prowadzone są przez oddzielne komórki. Inaczej wygląda sytuacja w powiatach grodzkich, inaczej w ziemskich.

W związku z tym również gospodarka finansowa służby geodezyjnej jest tak różnorodna, że niemożliwe jest wykonanie jednolitej analizy i przedstawienie wspólnych wniosków dla całego kraju. Jako przykład pozwolę sobie zaprezentować

GOSPODARKA FINANSOWA TRZECH WYBRANYCH POWIATÓW W ROKU 2004

	Powiat ziemski nr 1	Powiat ziemski nr 2	Powiat grodzki
Powierzchnia [ha]	88 000	121 373	2554
Liczba ludności	135 000	72 000	75 000
Zatrudnienie w komórce organizacyjnej [etaty]	23,8	22,75 (łącznie z gospodarstwem pomocniczym)	9
Zadania z zakresu administracji rządowej	Wszystkie zadania geodezyjne i kartograficzne łącznie z ODGiK i ZUDP oraz gospodarka nieruchomościami SP, a także realizacja przepisów o ochronie gruntów rolnych i leśnych i prowadzenie spraw z zakresu scaleń i wymian gruntów	Wszystkie zadania geodezyjne i kartograficzne łącznie z ODGiK i ZUDP oraz gospodarka nieruchomościami SP, a także realizacja przepisów o ochronie gruntów rolnych i leśnych i prowadzenie spraw z zakresu scaleń i wymian gruntów	Wszystkie zadania geodezyjne i kartograficzne łącznie z ODGiK i ZUDP (bez gospodarki nieruchomościami SP)
Organizacja służby geodezyjnej i kartograficznej	Jako jedna komórka organizacyjna w strukturze starostwa	Jako komórka organizacyjna w strukturze starostwa, a ponadto PODGiK jako jednostka organizacyjna starostwa i gospodarstwo pomocnicze	Jako jedna komórka organizacyjna w strukturze starostwa (miasta)
Źródła środków na działalność sgik oraz gospodarkę nieruchomościami	<ul style="list-style-type: none"> ● Dotacje (dział 750, rozdział 75011; dział 010, rozdział 01005; dział 710, rozdział 71013; dział 700, rozdział 70005) ● Budżet ogólny powiatu ● Przychody FGZGiK 	<ul style="list-style-type: none"> ● Dotacje (dział 750, rozdział 75011; dział 010, rozdział 01005; dział 710, rozdział 71012 i 71013; dział 700, rozdział 70005) ● Budżet ogólny powiatu ● Przychody FGZGiK 	<ul style="list-style-type: none"> ● Dotacje (dział 710, rozdział 71013) ● Budżet ogólny miasta ● Przychody FGZGiK
Utrzymanie służby			
Wydatki na utrzymanie sgik oraz gospodarki nieruchomościami z wynagrodzeniem pracowników i pochodnymi ogółem, w tym:	849 828 zł	701 191 zł	268 000 zł (bez gospodarki nieruchomościami)
dotacje (dział 750, rozdział 75011) na zadania z zakresu administracji rządowej zlecone z mocy ustawy	187 500 zł	22 289 zł	-
dotacje (dział 710, rozdział 71012) na jednostkę organizacyjną PODGiK	-	96 000 zł	-
środki z PFGZGiK	-	220 320 zł	-
dofinansowanie z budżetu powiatu	662 328 zł	362 582 zł	268 000 zł
Udział powiatu w sfinansowaniu etatów do realizacji zadań z zakresu administracji rządowej	78%	83%	100%
Realizacja zadań starosty z zakresu admin. rządowej, w tym:			
ze środków pochodzących z dotacji budżetu państwa	<ul style="list-style-type: none"> ● Dział 010, rozdział 01005 - 347 000 zł na scalenie gruntów, ● Dział 710, rozdział 71013 - 150 000 zł na modernizację egib ● Dział 700, rozdział 70005 - 38 510 zł na zadania z zakresu gospodarki gruntami i nieruchomościami SP, w tym odszkodowania za grunty zajęte pod drogi, 	<ul style="list-style-type: none"> ● Dział 010, rozdział 01005 - 50 000 zł na prace geodezyjno-urzędzeniowe na rzecz rolnictwa, ● Dział 710, rozdział 71013 - 50 000 zł na wykonanie poziomej osnowy geod. III kl., ● Dział 700, rozdział 70005 - 25 000 zł na zadania z zakresu gospodarki gruntami i nieruchomościami SP, w tym odszkodowania za grunty zajęte pod drogi 	<ul style="list-style-type: none"> ● Dział 710, rozdział 71012 - 19 390 zł na utrzymanie i aktualizację PZGiK, ● Dział 710, rozdział 71013 - 60 342 zł na założenie egil oraz rekonstrukcja osnowy poziomej, ● Dział 710, rozdział 71014 - 9751 zł na założenie ebil
udział środków pochodzących z dotacji budżetu państwa	31%	33%	42%
ze środków PFGZGiK	1 185 901 zł, w tym: <ul style="list-style-type: none"> ● zakup materiałów i wyposażenia - 44 397 zł, ● zakupy inwestycyjne - 44 701 zł, ● zakup pozostałych usług (m.in. modernizacja egib oraz założenie osnowy i mapy zasadniczej) - 1 096 803 zł 	250 037 zł, w tym: <ul style="list-style-type: none"> ● zakup materiałów i wyposażenia - 5885 zł, ● zakupy inwestycyjne - 78 013 zł, ● zakup pozostałych usług (m.in. założenie osnowy i inne prace geodezyjne) - 166 139 zł 	123 010 zł, w tym: <ul style="list-style-type: none"> ● zakup materiałów i wyposażenia - 6578 zł ● zakupy inwestycyjne - 49 698 zł ● zakup pozostałych usług (m.in. modernizacja egib oraz założenie osnowy i mapy zasadniczej) - 66 734 zł
udział środków pochodzących z FGZGiK	69%	67%	58%
Przelewy redystrybucyjne na rzecz funduszu centralnego i wojew.	175 114 zł	90 092 zł	31 812 zł

wać dane dla trzech powiatów o różnym charakterze (grodzkiego – miasta na prawach powiatu i dwóch ziemskich) wraz z ich gospodarką finansową za 2004 rok (patrz tabela). W powiecie ziemskim nr 1 cała służba geodezyjna i kartograficzna oraz gospodarka nieruchomościami zorganizowane były w strukturze staro-

wiat ziemski nr 2 sfinansował 83% etatów, a wydatki na zadania służby geodezyjnej i kartograficznej oraz zadania z zakresu gospodarki nieruchomościami pochodziły w 67% z PFGZGiK, a tylko w 33% z dotacji z budżetu państwa.

Natomiast powiat grodzki sfinansował 100% etatów, a środki na zadania służby

z 13 listopada 2003 roku o *dochodach jednostek samorządu terytorialnego* (DzU nr 203, poz. 1966), która stanowi, że:

Art. 49, ust. 1: „Jednostka samorządu terytorialnego wykonująca zadania z zakresu administracji rządowej oraz inne zadania zlecone ustawami otrzymuje z budżetu państwa dotacje celowe w wysokości zapewniającej realizację tych zadań”.

Art. 49, ust. 5 „Dotacje celowe, o których mowa w ust. 1, powinny być przekazane w sposób umożliwiający pełne i terminowe wykonanie zleconych zadań”.

Starosta otrzymuje za mało pieniędzy na realizację powierzonych zadań rządowych. Dlatego między innymi brakuje fachowców z odpowiednią praktyką, a powiatowa służba geodezyjna i kartograficzna nie realizuje w pełni nałożonych na nią zadań. Potwierdziła to kontrola NIK przeprowadzona w latach 2003-2004, wskazując w szczególności na brak geodezyjnej ewidencji sieci uzbrojenia terenu i mapy zasadniczej. Nie najlepiej jest też z modernizacją ewidencji gruntów i budynków, która powinna być zakończona w 2010 roku.

Zadań geodezyjnych i kartograficznych jest potencjalnie dużo, lecz brak środków finansowych sprawia, że na rynku jest tych prac niewiele. W tej sytuacji firmy, aby zdobyć zlecenie, prześcigają się w sztucznym, nieuzasadnionym obniżaniu cen. Konsekwencją tego jest pośpiech w realizacji zleconych prac, powodujący obniżanie ich jakości.

STANISŁAW ADAMCZYK

jest geodetą powiatu mieleckiego

Zadań geodezyjnych i kartograficznych (a co za tym idzie – pracy dla przedsiębiorców) jest potencjalnie dużo, lecz brak środków finansowych sprawia, że na rynku jest tych prac niewiele.

stwa, a w powiecie nr 2 PODGiK jest jednostką organizacyjną starostwa i gospodarstwem pomocniczym PODGiK.

• CO WYNIKA Z ZESTAWIENIA?

Z przedstawionych danych widać, że w 2004 roku powiat ziemski nr 1 sfinansował 78% etatów niezbędnych do realizacji zadań z zakresu administracji rządowej. Wydatki na zadania służby geodezyjnej i kartograficznej oraz gospodarki nieruchomościami łącznie ze scaleniem gruntów pochodziły w 69% ze środków PFGZGiK, a tylko w 31% z dotacji z budżetu państwa. Natomiast bez uwzględnienia scalenia gruntów, które jest zadaniem wykonywanym w niewielu powiatach, wydatki z PFGZGiK stanowiły 80% ogółu wydatków, a z budżetu państwa – tylko 20%. Analogicznie po-

geodezyjnej i kartograficznej pochodziły w 58% z PFGZGiK i w 42% – z dotacji z budżetu państwa.

• ZA ZADANIAMI MUSZĄ IŚĆ PIENIĄDZE

Powiatów nie stać na finansowanie zadań geodezyjnych i kartograficznych oraz gospodarki nieruchomościami (w szczególności powiatów ziemskich, których finanse oparte są głównie na subwencjach i dotacjach celowych z budżetu państwa). Dlatego nie można ich obciążać realizacją zadań zleconych ustawowo bez zapewnienia stosownych źródeł finansowania. Jeżeli nadal zadania wykonywane dotąd w powiecie mają być zadaniami rządowymi, muszą znaleźć się na to środki z budżetu państwa. Brakuje dotychczas konsekwencji wynikających z ustawy

REKLAMA

SPRZEDAŻ MAP TOPOGRAFICZNYCH I BAZ DANYCH

z obszaru województwa mazowieckiego

mapy w skalach:

- 1:10 000
- 1:25 000
- 1:50 000
- 1:100 000

Zapraszamy do punktów sprzedaży:

**Al. Jerozolimskie 28,
00-024 WARSZAWA
tel.: 0-22-827-70-46**

oraz

**ul. Ludwika Mycielskiego 21,
04-379 WARSZAWA
tel.: 0-22-870-27-63**

BIURO GEODETY
WOJEWÓDZTWA MAZOWIECKIEGO